

Bruxelles, den 25.2.2015
COM(2015) 82 final

ENERGIUNIONSPAKKEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Opfyldelse af elsammenkoblingsmålet på 10 %

Europas elnet gøres klar til 2020

1. Sammenkoblinger som vitale dele af energiunionen

I de seneste årtier har EU arbejdet intenst på at opbygge verdens mest integrerede, konkurrencedygtige og bæredygtige fælles energimarked.

Integrationen af EU's energimarkeder skaber konkrete resultater: **engrospriserne på elektricitet er faldet med en tredjedel**¹ forbrugerne får **flere valgmuligheder**, fordi energileverandører konkurrerer om at levere lavere priser og bedre tjenester og de retlige rammer har øget konkurrencen i sektoren.

Der er dog lang vej endnu. Importafhængighed, forældet infrastruktur og manglende investeringer, et detailmarked, der ikke fungerer optimalt, høje endelige energipriser for borgere og virksomheder, hvilket skader virksomhedernes konkurrenceevne, behovet for et skift til en lavemissionsøkonomi med henblik på at bekæmpe klimaforandringerne samt udfordringer af vores teknologiske førerposition fører til én konklusion: EU er nødt til at overvinde opsplitningen af de nationale energimarkeder. Den Europæiske Union er nødt til at ændre den måde, hvorpå den producerer, transporterer og forbruger energi. Europas energipolitik skal nulstilles i den rigtige retning: dvs. en energiunion.

Derfor vedtog Kommissionen en rammestrategi for en robust energiunion med en fremadskuende klimapolitik. Den foreliggende meddelelse om opfyldelsen af elsammenkoblingsmålet på 10 % er et konkret skridt i denne retning.

Et sammenkoblet europæisk energinet har afgørende betydning for Europas energisikkerhed og for øget konkurrence på det indre marked, hvilket giver sig udslag i mere konkurrencedygtige priser, samt for at forbedre dekarboniseringen og opfyldelsen af klimapolitiske mål, som Den Europæiske Union har påtaget sig. Et sammenkoblet net vil medvirke til at virkeliggøre energiunionens endelige mål, dvs. at garantere prisovertkommelig, sikker og bæredygtig energi samt vækst og beskæftigelse i hele EU.

Der mangler sammenkoblinger mellem flere lande. Etableringen af disse sammenkoblinger forudsætter at den fornødne indsats mobiliseres på alle niveauer som en hastesag for at nå det fælles mål om et velfungerende og sammenkoblet indre energimarked.

Energiinfrastrukturen har stået højt på EU's dagsorden på energiområdet. Det Europæiske Råd opfordrede i oktober 2014 til en »hurtig gennemførelse af samtlige foranstaltninger med henblik på at opfylde målet om at opnå sammenkobling af mindst 10 % af den installerede elproduktionskapacitet for alle medlemsstater«. Med denne meddelelse² følges op på denne opfordring, og der præsenteres en strategi til sikring af en fuld integration af det indre elmarked gennem en tilstrækkelig sammenkoblingskapacitet, hvilket også udgør en uadskillelig del af energiunionen.

¹ Dette vedrører perioden 2008-2012. Jf. COM(2014) 21/2.

² I overensstemmelse med Det Europæiske Råds mandat fokuseres der i denne meddelelse på elektricitet. For gas er der ikke foreslået noget mål mht. sammenkobling, fordi medlemsstaterne af hensyn til forsyningssikkerheden allerede er forpligtet til at tage højde for et svigt i deres største enkeltstående gasinfrastruktur (den såkaldte N-1-regel). Jf. forordning (EU) nr. 994/2010.

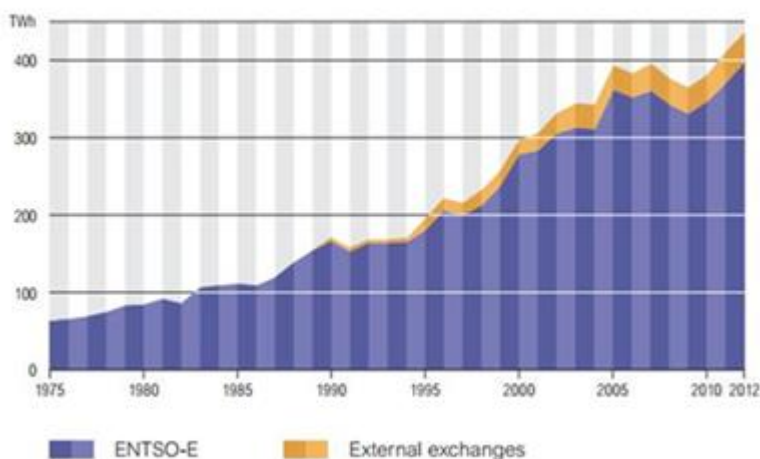
2. Fordelene ved et sammenkoblet energisystem

Sammenkoblingen af isolerede nationale elforsyningssystemer og opbygningen af et ægte europæisk elsystem vil medføre en række store fordele for Den Europæiske Union og dens medlemsstater.

Elsammenkoblingerne vil øge Europas **forsyningssikkerhed**. Disse vil forbedre elsystemets pålidelighed og derved øge tjenestens kvalitet og reducere strømafbrydelser og produktivitetstab i handels- og industrisektoren. Ambitiøse mål for elnettenes sammenkoblingskapacitet vil bidrage til at mindske Europas afhængighed, idet optimeringen af systemet vil føre til faldende import af brændsler og skabe flere muligheder for Europa i form af investeringer, vækst og beskæftigelse. Endvidere kan sammenkoblinger lette en øjeblikkelig bistand mellem transmissionssystemoperatører (TSO), hvilket styrker samarbejdet og solidariteten mellem disse.

Et sammenkoblet net giver mulighed for **mere overkommelige priser** i det indre marked gennem øget konkurrence og større effektivitet tillige med en bedre og mere omkostningseffektiv anvendelse af de disponible ressourcer. Sammenkoblinger indebærer større integration af det europæiske marked, og de skaber grundlag for større markeder og mere intensiv konkurrence samt større markedseffektivitet. Figuren nedenfor viser, at handel på tværs af landegrænser er steget markant siden slutningen af 1990'erne, hvor liberaliseringsprocessen blev iværksat.

Development of overall cross-border exchanges of ENTSO-E member TSOs' countries since 1975

Udvikling siden 1975 i TSO'ers samlede udvekslinger på tværs af landegrænser mellem de lande, der er medlem af ENTSO-E
ENTSO-E Eksterne udvekslinger

Et marked, der integreres i højere grad via sammenkoblinger, mindsker endvidere behovet for at investere i spidslastproduktionskapacitet og -oplagring, fordi der ikke er behov for hvert lands anlæg på samme tid. Dette ville føre til betydelige økonomiske og politiske fordele i medlemsstaterne som følge af mindskede kapitalinvesteringer såvel som en reduceret miljøbelastning, idet det ikke bliver nødvendigt at opføre så mange anlæg. Ved at øge udvekslingen af systembalanceringsydelser nedbringes systemet kortsigtede driftsomkostninger ligeledes. Lavere produktionsomkostninger og/eller lavere investeringer i produktion og sparede brændstofomkostninger ved sammenkobling af elnet skaber mulighed for mere konkurrencedygtige elpriser til virksomheder og husholdninger. Et tilstrækkeligt sammenkoblet europæisk energinet bringer fordelene ved markedet tættere på EU-borgerne, idet forbrugere kunne spare 12-40 mia. EUR om året i 2030³.

Et passende sammenkoblet net er afgørende for en **bæredygtig udvikling og dekarbonisering af energimikset**, da sammenkoblingen gør det muligt at indrette nettet på væksten inden for variable vedvarende energikilder på en mere sikker og omkostningseffektiv måde. Styrkes de vedvarende energikilders andel af energimikset, bidrager dette til at opfylde EU's klimamål, ved at CO₂-emissionerne mindskes, og desuden øges forsyningssikkerheden. En højere grad af sammenkobling er også afgørende for at opfylde EU's ambition om at blive globalt førende inden for vedvarende energi, hvilket ikke alene er et spørgsmål om at føre en ansvarlig miljøpolitik, men også en industripolitisk nødvendighed. Europas virksomheder på området vedvarende energi og teknologi har udviklet sig til store industrielle aktører, som beskæftiger ca. 1,2 mio. mennesker i 2012 og skaber fast beskæftigelse på regionalt og lokalt plan samt bæredygtig vækst.

Kort sagt vil flere sammenkoblinger bidrage til mere overkommelige priser på elektricitet på lang sigt som følge af den større markedseffektivitet, højere forsyningssikkerhed, - pålidelighed og -kvalitet i elsektoren, som er af afgørende betydning for de sociale og økonomiske aktiviteter, samtidig med at der sikres et højt niveau af miljøbeskyttelse. Denne udvikling vil også bidrage til at mindske vores energiafhængighed, takket være faldet i forbruget af importerede brændsler, og fremme nye investeringer i Europa takket være mere konkurrencedygtige priser for elektricitet og forbedringen af den europæiske industris konkurrenceevne. Flere sammenkoblinger af elnettene vil ligeledes minske miljøpåvirkningen, fordi der derved ikke er behov for at opføre så mange kraftværker, og dermed spares CO₂-emissioner, og samtidig forøges kapaciteten til at integrere vedvarende energi, hvilket udløser et højere vækstpotentiale i den europæiske sektor på området vedvarende energi, det globale lederskab inden for den europæiske sektor for vedvarende energi sikres, og derigennem styrkes jobskabelseskapaciteten i denne europæiske sektor med en nettojobskabelse i Europa.

Dette er begrundelsen for, at Den Europæiske Union skal fastholde sammenkoblingen af elmarkederne som en politisk prioritet på alle niveauer i de kommende år.

³ Undersøgelse: Benefits of an integrated European energy market, Booz & Co, juli 2013.

3. EU's politik på energiinfrastrukturuområdet moderniseres gennemgribende

Med tanke på fordelene ved sammenkoblinger af energinettene har medlemsstaterne øget deres sammenkoblingskapacitet i de seneste årtier. Tolv medlemsstater, der for de flestes vedkommende befinder sig i udkanten af EU, opfylder stadig ikke målet om en elsammenkobling på 10 %, og de er dermed isoleret fra det indre elmarked.

Sammenkoblingskapacitet for elektricitet i 2014

Medlemsstat	
Medlemsstater med en sammenkoblingskapacitet over 10 %	
AT	29 %
BE	17 %
BG	11 %
CZ	17 %
DE	10 %
DK	44 %
FI	30 %
FR	10 %
GR	11 %
HR	69 %
HU	29 %
LU	245 %
NL	17 %
SI	65 %
SE	26 %
SK	61 %
Medlemsstater med en sammenkoblingskapacitet under 10 %	
IE	9 %
IT	7 %
RO	7 %
PT	7 %
EE ⁴	4 %
LT ⁴	4 %
LV ⁴	4 %
UK	6 %
ES	3 %
PL	2 %
CY	0 %
MT	0 %

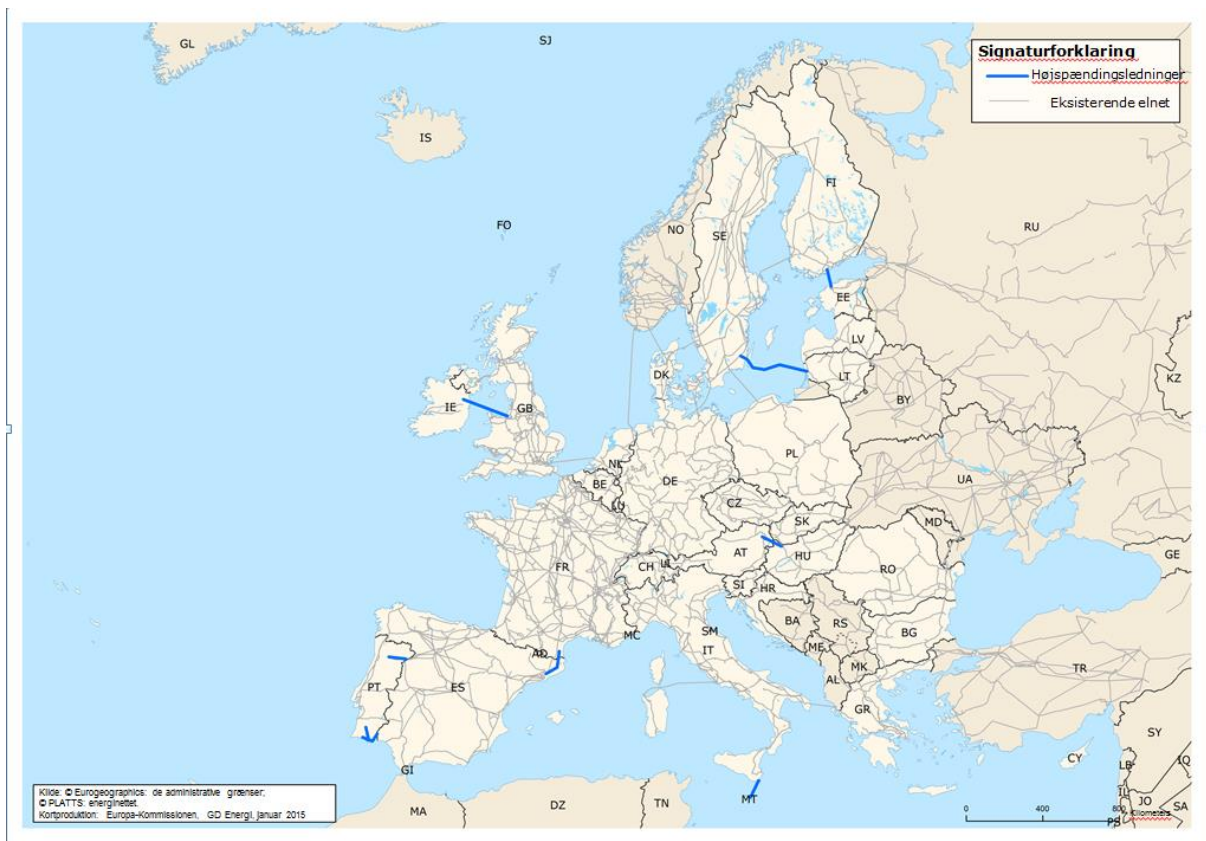
Kilde: ENTSO-E, Scenario Outlook and Adequacy Forecast 2014.

⁴ De tre baltiske lande – Estland, Letland og Litauen — er endnu ikke er synkroniseret med det europæiske net og skal derfor behandles som én enhed. De tre baltiske lande er fuldt integrerede indbyrdes, mens værdien på 4 % er udtryk for deres sammenkoblingskapacitet med det europæiske elmarked (dvs. via Finland). Den opgivne værdi gælder primo 2014, før sammenkoblingen Estlink2 blev sat i drift. Efter fuldførelsen af dette projekt steg de baltiske staters sammenkoblingskapacitet betydeligt til ca. 10 %.

I den forbindelse har Den Europæiske Union **gradvist forsynet sig med de rette politiske værktøjer** til at skabe grundlaget for de nødvendige investeringer i netinfrastruktur, først og fremmest investeringer i sammenkoblinger.

I kølvandet på den økonomiske krise foreslog Europa-Kommissionen et europæisk genopretningsprogram for energiområdet (EPR), som bl.a. bestod i udpegning af sammenkoblingsprojekter i hele EU og mobilisering af EU's finansielle ressourcer. Dette program bidrog til at virkeliggøre flere sammenkoblingsprojekter mellem medlemsstater, som på grund af manglende passende midler ikke tidligere var blevet ført ud i livet. EPR afsatte ca. 650 mio. EUR til sammenkoblinger af elnet (bilag 1).

Kort over sammenkoblinger med støtte fra EPR

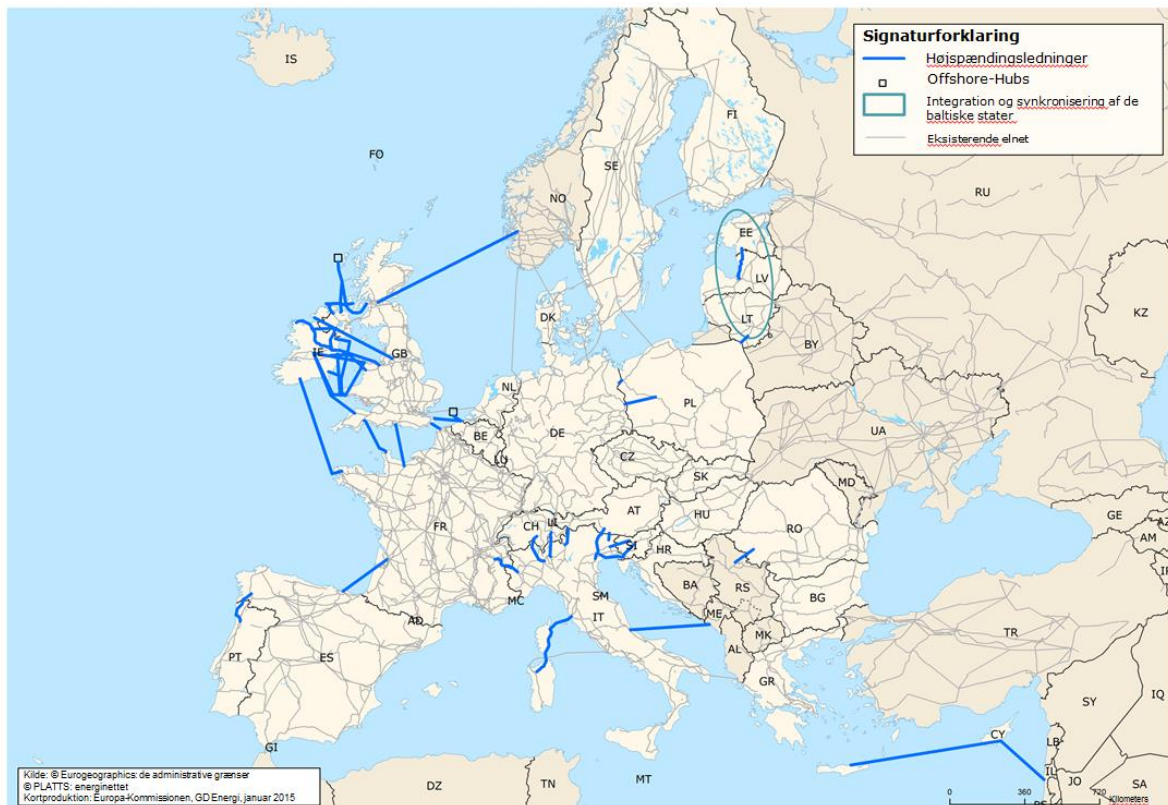
TEN-E forordningen⁵, der blev vedtaget i 2013, skaber sammen med Connecting Europe-faciliteten (CEF)⁶ et stabilt europæisk instrument, der har til formål at udpege og sikre en rettidig gennemførelse af de projekter, som Europa har behov for, i 12 prioriterede korridorer og områder. Disse værktøjer, der bl.a. omfatter indførelsen af projekter af fælles interesse, forbedret regulering og fremskyndelsen af tilladelsesproceduren, udgør et stort fremskridt.

⁵ Forordning (EU) nr. 347/2013 vedrørende retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, EUT L 115 af 25.4.2013.

⁶ Forordning (EU) nr. 1316/2013 vedrørende oprettelse af Connecting Europe-faciliteten, EUT L 348 af 20.12.2013.

Som det også blev understreget af Det Europæiske Råd, bør målet om en sammenkobling af elnettet primært opfyldes via projekter af fælles interesse. Den første EU-liste over projekter af fælles interesse blev vedtaget i 2013. Den består af 248 projekter, hvoraf 137 vedrører elektricitet, herunder **52 sammenkoblinger af elnet** og ét projekt med forberedende investeringer, der åbner mulighed for fremtidige sammenkoblinger, hvoraf 37 projekter inddrager medlemsstater, som i øjeblikket har en sammenkoblingskapacitet på under 10 %.

Kort over første liste over projekter af fælles interesse for sammenkoblinger af elnet i medlemsstater, der ligger under 10 %

Listen over projekter af fælles interesse er en fleksibel liste, der ajourføres hvert andet år. Der arbejdes i øjeblikket på at opstille den anden liste i den regionale kontekst, som etableres af TEN-E-forordningen, med henblik på Kommissionens vedtagelse i efteråret 2015. **Der gives særlig prioritet til projekter, som i væsentlig grad vil øge den aktuelle sammenkoblingskapacitet i områder, hvor det fastlagte 10 %-mål langt fra er opfyldt,** især når dette mål er meget vanskeligt at opfylde.

Projekterne af fælles interesse udformes og gennemføres af både transmissionssystemoperatører (TSO) og private projektledere. De igangværende projekter befinder sig i forskellige udviklingsfaser. Nogle er i anlægsfasen, men mange befinder sig stadig i tidlige faser af forberedelsen. Ca. 75 % af alle projekter af fælles interesse fra den første EU-liste forventes at være afsluttet senest i 2020.

I det følgende beskrives nogle af EEPR's projekter og projekter af fælles interesse, der, hvis og når de er færdigetableret, vil bidrage til medlemsstaternes opfyldelse af målet på 10 % – nogle allerede i de kommende måneder og andre på mellemlang sigt:

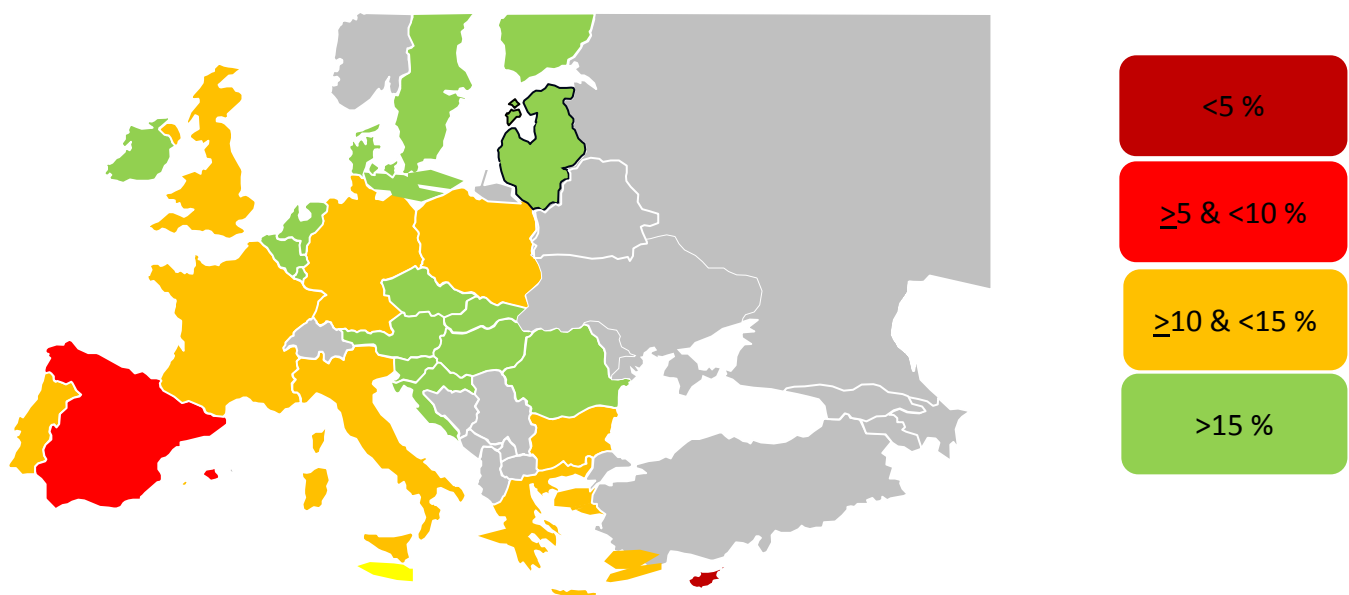
- Projektet, hvormed Baixas i *Frankrig* sammenkobles med Santa-Llogaia i *Spanien*, har modtaget støtte fra EEPR. Efter indvielsen i februar 2015 fordobles elsektorens sammenkoblingskapacitet mellem Frankrig og Den Iberiske Halvø. Projektet af fælles interesse mellem Aquitaine i *Frankrig* og Baskerlandet i *Spanien* underkastes i øjeblikket detailundersøgelser, der finansieres af EF-tilskud. Dette projekt vil atter fordoble sammenkoblingskapaciteten. Alle bestræbelser skal mobiliseres for at afslutte projektet i 2020 og bringe sammenkoblingskapaciteten tættere på målet på 10 %.
- På den første liste over projekter af fælles interesse udpegedes den nye sammenkobling mellem *Portugal* (Vila Fria – Vila do Conde – Recarei) og *Spanien* (Beariz — Fontefría), som vil øge sammenkoblingskapaciteten fra det aktuelle niveau på 7 % mellem Portugal og Spanien senest i 2016 og bringe Portugal over målet på 10 %.
- Selv om *Estland*, *Letland* og *Litauen* er hensigtsmæssigt sammenkoblet indbyrdes, udgjorde sammenkoblingskapaciteten med EU's elmarked blot 4 % for alle tre medlemsstater i 2011. Situationen er imidlertid i hastig bedring. De baltiske lande opnåede i 2015 10 % sammenkoblingskapacitet med EU's elmarked via Finland i kraft af EEPR-projektet Estlink2. Sammenkobling mellem Sverige (Nybro) og Litauen (Klaipeda) – kendt som projektet NordBalt1, der finansieres via EEPR – vil yderligere forbedre integrationen af det fremtidige elmarked mellem de baltiske medlemsstater og Nord Pool Spot fra medio 2016.
- Færdigetableringen af projektet af fælles interesse: sammenkoblingen mellem Litauen og *Polen* med betegnelsen "LitPol Link" vil fordoble Polens sammenkoblingskapacitet til 4 % ved udgangen af 2015. Det vil også styrke den synkrone sammenkobling af de baltiske net med det kontinentale Europas net. Et andet udpeget projekt af fælles interesse, sammenkobling mellem Vierraden, *Tyskland* og Krajnik, *Polen*, vil bringe Polens sammenkoblingskapacitet over 10 % senest i 2020.
- Takket være projekter af fælles interesse i *Det Forenede Kongerige*, som omfatter interne linjer og sikrer sammenkoblinger med henholdsvis Belgien, Frankrig, Irland og Norge, vil Det Forenede Kongerige nå målet på 10 %, og dets sammenkoblinger vil være mindre belastede.
- Flere *italienske* projekter af fælles interesse for elsektoren, især sammenkoblinger mellem Italien og henholdsvis Frankrig, Schweiz og Østrig og den nødvendige interne udbygning, vil øge landets sammenkoblingskapacitet i elsektoren med naboerne til ca. 12 % ved færdigetableringen senest i 2020. Elforsyningsens pålidelighed vil sikres i højere grad i Italien, og risikoen for overbelastning vil blive meget lavere.
- *Irland* kunne også i væsentlig grad øge sin sammenkoblingskapacitet takket være flere projekter af fælles interesse, som indgår i den første liste. Irlands

sammenkoblingskapacitet udgjorde 3 % i 2011. Det steg til 7 % i 2013 takket være et EEPR-finansieret projekt, hvormed Irland sammenkobles med Det Forenede Kongerige, og Irlands sammenkoblingskapacitet vil endog overstige 15 % i 2020, hvor planlagte projekter af fælles interesse anlægges, hvilket styrker sammenkoblingen med Det Forenede Kongerige (Nordirland og Storbritannien) og muligvis Frankrig.

- *Rumæniens* sammenkoblingskapacitet vil øges fra 7 % pt. til over 9 % og kommer derfor tættere på målet, når sammenkoblingen med Serbien er færdigetableret senest i 2017.
- *Cypern* er energimæssigt isoleret, stærkt afhængig af olie og oplever høje elpriser. Den fremtidige sammenkobling benævnt Euroasia Interconnector, der i øjeblikket befinder sig i feasibilityforundersøgelsesfasen, indgik i den første EU-liste over projekter af fælles interesse. Projektet vil have en kapacitet på 2 000 MW, og Cyperns sammenkoblingskapacitet overstiger derved 100 %, når det er færdigetableret i 2023.
- Takket være støtte fra EEPR vil *Maltas* sammenkoblingskapacitet øges fra 0 % pt. til ca. 35 % med ibrugtagningen af en højspændingssammenkobling med Italien (Sicilien) i løbet af 2015.

Gennemførelsen af projekterne af fælles interesse vil bringe EU meget tættere på at opfylde målet om en elsammenkoblingskapacitet på 10 % mellem medlemsstaterne, **hvis de planlagte projekter færdigetableres**⁷ senest i 2020 (se kortet nedenfor). **Indsatsen skal øges, for at lande under målet kan nå 10 % i 2020, dette gælder først og fremmest Spanien og Cypern, gennem en mere koordineret tilgang og anvendelse af alle disponible værktøjer.**

Kort over sammenkoblingskapaciteten i 2020 efter færdigetableringen af de aktuelle projekter af fælles interesse

⁷ Bilag 2 rummer en oversigt over projekter i de medlemsstater, der endnu ikke har opnået en sammenkoblingskapacitet på 10 %.

4. EU's rammelovgivning skal gennemføres fuldt ud og anvendes

En solid lovramme er en forudsætning for at virkeliggøre de nødvendige infrastrukturinvesteringer. Den Europæiske Union anlagde siden 2013 en helhedsorienteret tilgang til planlægning og etablering af infrastruktur. **Forordningen om transeuropæiske energinet (TEN-E) tager for første gang fat på det specifikke spørgsmål om projekter, som krydser landegrænser eller påvirker strømme på tværs af landegrænser.**

I TEN-E-forordningen anerkendes det, at der må lovgives specifikt om disse projekter, og det fremføres, at en cost benefit-analyse tydeligt dokumenterer de mellemstatslige fordele og åbner mulighed for at fordele omkostningerne på tværs af landegrænserne ud fra de fordele, de skaber i de pågældende medlemsstater. Ved TEN-E-forordningen pålægges nationale tilsynsmyndigheder endvidere at tilvejebringe reguleringsmæssige incitamenter, der står i et rimeligt forhold til risiciene ved sådanne projekter. Dette indebærer, at der i taksterne for brug af infrastrukturen tages højde for eksempelvis et passende tidsrum, hvori investeringerne kan forrentes, under hensyn til en passende afskrivningsperiode, behovet for proaktive investeringer osv.

Transmissionssystemoperatørerne står for langt størstedelen af projekterne, hvor tilsynsmyndighederne godkender eller fastsætter taksterne. Private interessenter står for andre projekter, herunder nogle projekter af fælles interesse, såkaldte tredjepartsdrevne el-operatører. De forrenter i reglen deres omkostninger i kraft af prisforskelle mellem de to ender af en linje. Deres risici derfor er af en helt anden karakter. Selv om bestemmelserne i TEN-E-forordningen vedrørende tilladelsesproceduren finder anvendelse, får disse linjer ofte dispensation for dele af lovrammen, bl.a. vedrørende tredjeparters adgang og brug af spidsbelastningstakster.

I TEN-E-forordningen tages spørgsmålet op for første gang om langsommelige **godkendelsesprocedurer** og offentlighedens accept, som er de største hindringer for at udbygge infrastrukturen, og dette gælder navnlig luftledninger. Ved forordningen indføres en bindende samlet frist på tre et halvt år for tilladelsesproceduren, som forventes at nedbringe det nuværende gennemsnit på 10-13 år drastisk. Tilladelsen gives beføjelser skulle være koncentreret i en kompetent myndighed («one-stop-shop»). Efter en streng håndhævelse fra Kommissionens side vil disse i sidste instans være på plads i alle medlemsstater i løbet af foråret 2015⁸. Der indføres ligeledes nye regler om øget høring og gennemsigtighed for at inddrage borgerne bedre i planlægningsprocessen. Formålet er effektivisere processen, samtidig med at EU's høje standarder for miljøbeskyttelse beskyttes⁹.

Det er af afgørende betydning, at medlemsstaterne gennemfører og fuldt ud anvender TEN-E-forordningens bestemmelser, så gennemførelsen af de nødvendige projekter ikke forsinkes. Kommissionen vil sikre fuld gennemførelse og streng håndhævelse.

⁸ Fristen var efteråret 2013 som fastsat i TEN-E-forordningen.

⁹ Kommissionen har endvidere opstillet en vejledning om strømlining af procedurer for miljøkonsekvensvurdering af energiinfrastrukturprojekter af fælles interesse.

5. Fuld udnyttelse af alle disponible finansielle instrumenter: CEF, ESIF og EFSI

Kommissionen anslår, at der er behov for ca. 200 mia. EUR frem til 2020 til at opbygge den nødvendige infrastruktur for at sammenkoble alle EU's medlemsstater i tilstrækkelig grad til at garantere forsyningssikkerheden og øge bæredygtigheden. For elprojekter er der behov for ca. 105 mia. EUR, heraf ca. **35 mia. EUR til sammenkoblinger**, som har status som projekt af fælles interesse, og som er påkrævet for at opfylde målet på 10 % i hele EU.

Betydningen af et sammenkoblet net afspejles glimrende i det flerårige EU-budget for 2014-20. Under **Connecting Europe-faciliteten (CEF)**, som dækker tre sektorer – transport, energi og telekommunikation – tegner energi sig for 5,35 mia. EUR ud af de i alt ca. 30 mia. EUR¹⁰. Selv om CEF-finansiering kun udgør ca. 3 % af de nødvendige investeringer frem til 2020, kan denne mobilisere andre midler gennem anvendelse af finansielle instrumenter, f.eks. projektobligationer, der allerede er afprøvet i pilotfasen 2012-2013. En væsentlig del af CEF vil derfor blive gennemført via sådanne instrumenter.

For at CEF-tilskuddene kan gøre en forskel, skal de målrettes mod få vigtige projekter, og de skal kombineres med reguleringsmyndigheders indsats for at finansiere projekter via nettariffer og andre finansieringskilder. Medlemsstaterne kan også gøre brug af de **europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF)** på visse betingelser. Ifølge foreløbige skøn forventes ca. 2 mia. EUR fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) afsat til større el- og gasinfrastrukturer. Eksempelvis planlægger Tjekkiet (skønsmæssigt 200 mio. EUR) og Litauen (skønsmæssigt 69,5 mio. EUR) at benytte denne mulighed og påtænker finansiering via EFRU til intelligente højspændingsnet.

Den 13. januar 2015 fremsatte Kommissionen forslaget om oprettelsen af en **Europæisk Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)** for mærkbart at forbedre adgangen til langsigtet finansiering for EU's investeringsprojekter. Dette instrument kan dække foreslåede **projekter af fælles interesse eller andre sammenkoblingsprojekter** og derigennem fremskynde og supplere den bestående struktur til støtte af projekter af fælles interesse og øvrige projekter. **EFSI** frembyder nye muligheder for kommerciel finansiering, der vil blive oprettet i tæt samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank (EIB). Fonden har central betydning i Kommissionens pakke om vækst, beskæftigelse og investeringer. EFSI vil mobilisere mindst 315 mia. EUR i private og offentlige investeringer i hele EU, sammenholdt med et bidrag fra EU's budget på 16 mia. EUR og et bidrag fra EIB på 5 mia. EUR. EFSI-løftestangsvirkningen anslås derfor til mindst en faktor 15.

Energi har en fremtrædende plads blandt fondens prioriteter. Fondens investeringer skal være i overensstemmelse med Unionens politikker og støtte de generelle mål, såsom udvikling af infrastruktur, bl.a. inden for energi, navnlig energiforbindelser.

I lighed med Connecting Europe-faciliteten vil EFSI nu sandsynligvis udvikle sig til et vigtigt redskab til støtte for projekter af fælles interesse og initiativtagere med at gennemføre deres projekter. Der arbejdes på at oprette en investeringsportal, der er udformet til at øge

¹⁰ I disse tal er der taget hensyn til Kommissionens nylige forslag om oprettelse af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI).

gennemsigtigheden af en projektpipeline af europæiske investeringsprojekter for at give potentielle investorer adgang til oplysninger. EFSI-rammen fører initiativtagere og investorer sammen og sikrer, at finansielle risici understøttes bedre. Da størstedelen af projekterne af fælles interesse hviler på et solidt forretningsgrundlag, kan EFSI spille en central rolle i sammen med andre investerings- og kommercielle banker at skabe en løftestangsvirkning for de nødvendige investeringer. En hurtig og rettidig projektforberejdelse vil være af allerstørste betydning for at opnå adgang til EFSI-finansiering. De regionale grupper, der medvirker i processen angående projekter af fælles interesse, vil spille en vigtig rolle i denne forbindelse.

Det Europæiske Knudepunkt for Investeringsrådgivning (EIAH) skal bygge videre på EIB's og Kommissionens eksisterende rådgivningstjenester og yde rådgivningsbistand til udpegning, forberedelse og udvikling af investeringsprojekter og fungere som et centralt kontaktpunkt for teknisk rådgivning (også om retlige spørgsmål) om projektfinsiering i EU. Dette omfatter bl.a. støtte til brug af teknisk bistand til projektkonfiguration, brug af innovative finansielle instrumenter og offentlig-/private partnerskaber. EIAH vil ikke kun se på EFSI, men også rådgive om udnyttelsen af andre finansieringsmuligheder, der allerede står til rådighed for infrastrukturprojekter, herunder Connecting Europe-faciliteten og de europæiske struktur- og investeringsfonde.

Det er lige så vigtigt at understrege bidraget fra private investorer, enten via EFSI eller via andre markedsbaserede instrumenter som f.eks. den europæiske langsigtede investeringsfond, der kan kanalisere privat finansiering til langsigtede investeringer såsom energiinfrastruktur.

TEN-E-politikken er begyndt at vise resultater, men indsatsen må styrkes. For at fremskynde opfyldelsen af sammenkoblingsmålet har Kommissionen til hensigt at intensivere arbejdet i de regionale grupper, der er nedsat i henhold til TEN-E-forordningen, med henblik på nøje at overvåge fremskridt i hvert projekt af fælles interesse og om fornødent foreslå korrigerende og målrettede proaktive foranstaltninger, navnlig i de medlemsstater, der er længst fra at opfylde målet på 10 %. Kommissionen vil intensivere sin støtte til kritiske projekter gennem en række målrettede foranstaltninger. Kommissionen vil vurdere hvert enkelt projekt for at betragte eventuelle hindringer og risici, der vil kunne forsinke opførelsen og træffe de nødvendige foranstaltninger som f.eks.:

- bringe initiativtagere sammen for at finde løsninger på problemer mht. teknik, planlægning, konstruktion og gennemførelse og lette kontakterne med EIB og andre banker
- give adgang til teknisk bistand for at tilrette projektet og gøre det attraktivt for banker
- samarbejde med ACER og de nationale lovgivere om at finde de bedste incitamenter
- sikre overensstemmelse med TEN-E-forordningen og iværksætte egnede procedurer, hvis bestemmelserne endnu ikke er gennemført, f.eks. i relation til tilladelsesproceduren
- fremme en aftale mellem medlemsstaterne til at løse problemer af politisk art.

6. Det regionale samarbejde skal styrkes

De kritiske projekter af fælles interesse og navnlig sammenkoblingerne er for de flestes vedkommende store projekter med en kompleks karakter, der ofte rammes af forsinkelser. Initiativtagerne har peget på tilladelsesprocedurer og offentlighedens accept som de betydeligste risikofaktorer for en hurtig gennemførelse. Derfor afhænger mulighederne for at fremskynde gennemførelsen heraf af en samordnet indsats fra alle berørte parter, herunder medlemsstater, transmissionssystemoperatører og initiativtagere, regulerende myndigheder og planlægningsmyndigheder.

Ved alle projekter af fælles interesse er der behov for en tilgang, som rækker ud over det individuelle projekter. Et stærkt regionalt samarbejde som er etableret inden for rammerne af de regionale grupper, som er nedsat i medfør af TEN-E, har central betydning for gennemførelsen.

De fire regionale grupper for elektricitet (Offshoreelnettet i de nordlige have, Sammenkoblingsplan for det baltiske elektricitetsmarked (BEMIP), Nord-syd-sammenkoblinger i Vesteuropa og Nord-syd-sammenkoblinger i det centrale Øst- og Sydøsteuropa) vedtager en regional liste over projekter af fælles interesse som optakt til opstillingen af den fælles EU-liste. De følger gennemførelsen af projekterne af fælles interesse i deres region, aflægger rapport om eventuelle vanskeligheder, og de kan foreslå afhjælpende foranstaltninger.

Den ramme, som skabes af de regionale grupper, er dog ikke altid tilstrækkelig. Navnlig må det regionale samarbejde styrkes yderligere og intensiveres for at imødegå bredere politiske prioriteter, der går videre end projektspecifikke problemer i henseende til planlægning og gennemførelse. Disse problemer knytter sig eksempelvis til behovet for at finde innovative teknologiske løsninger, bringe planlægningen af nettet i større overensstemmelse med planlægningen af produktion, hurtigt at imødegå risici for forsyningssikkerheden i kraft af synkroniserede regulerende foranstaltninger og infrastrukturforanstaltninger, eller indlede et tættere samarbejde med hensyn til at finde bæredygtige og acceptable løsninger i miljøfølsomme områder.

Kommissionen finder, at arbejdet i de regionale grupper, der er nedsat i henhold til TEN-E, må styrkes på følgende områder:

- For *Østersøområdet* vedkommende skaber det styrkede regionale samarbejde i BEMIP gode resultater i sin nuværende udformning, og regionen vil have tilstrækkeligt sammenkoblede el- og gasnet senest i 2020. Kommissionen genovervejer nu BEMIP-strukturerne i nært samarbejde med de berørte medlemsstater for at strømline og koncentrere indsatsen om de resterende udfordringer, herunder navnlig den synkrone sammenkobling mellem de baltiske stater og det europæiske kontinentale net, integration af vedvarende energikilder og foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten. **Revisionsprocessen bør munde ud i den planlagte undertegnelse af et nyt aftalememorandum under det lettiske EU-formandskab.**

- En anden region, der er fremhævet i Det Europæiske Råds konklusioner fra oktober 2014, er *Den Iberiske Halvø*. Samarbejdet om sammenkoblingerne er for nylig blevet optrappet med de spanske, franske og portugisiske transmissionssystemoperatørers undertegnelse i januar 2015 af et fælles strategidokument om udvikling af sammenkoblinger. I det fælles strategidokument opstilles en liste over fælles mål, og visse muligheder for projekter påpeges. Kommissionen har aktivt lettet dette samarbejde og er i færd med at **nedsætte en ny gruppe på højt niveau, der skal konkretisere samarbejdet**. Til støtte for dette arbejde har Kommissionen iværksat en undersøgelse om fordele, omkostninger og de tekniske muligheder for yderligere at sammenkoble Den Iberiske Halvø med resten af EU. I marts 2015 holdes et topmøde for de tre landes stats- og regeringschefer. Kommissionen er overbevist om, at dette topmøde vil give processen nye impulser, og vil følge op på et eventuelt nyt engagement i overensstemmelse hermed.
- Landene omkring *de nordlige farvande* er i øjeblikket ikke i tilstrækkelig grad sammenkoblet indbyrdes, til at eksisterende og planlagt onshore og offshore produktionskapacitet kan udnyttes optimalt. De nordlige farvande frembyder en enestående mulighed for at levere en betydelig mængde kulstoffattig, lokalt produceret energi tæt ved nogle af Europas mest energiintensive regioner. Elproduktionspotentialet kan udgøre 4-12 % af EU's elforbrug i 2030. Målet i denne region går ud på at styrke graden af sammenkobling for at lette markedsintegration og handelsstrømme samt integration af store mængder vedvarende offshore-energi, især vind. Området giver også gode muligheder for udvikling af innovative teknologier som f.eks. en strategi for CO₂-opsamling og -lagring, energilagring eller el-til-gas. Kommissionen støtter aktivt og vil yderligere **fremme arbejdet i denne regionale gruppe og opstillingen af en handlingsplan**.
- Kommissionen har indledt et forstærket samarbejde om prioriteter for udvikling af infrastruktur i *Central- og Sydøsteuropa*. Der er behov for i højere grad at sammenkoble og modernisere elmarkedet i denne region, således at der også åbnes mulighed for at udnytte det betydelige potentiale for vedvarende energi. Dette er endnu vigtigere i en tid, hvor regionen står over for en særlig vanskelig situation mht. gasforsyninger, efter at South Stream-projektet blev opgivet. Derfor blev der nedsat **en højtstående gruppe i januar 2015**, og dens første møde blev afholdt i Sofia den 9. februar.

Kommissionen vil arbejde tæt sammen med de berørte medlemsstater inden for hver af disse former af et styrket regionalt samarbejde om en regionsspecifik strategi, hvormed der tages fat på de mest presserende problemer og træffes foranstaltninger. De fire regioner vil udarbejde en **handlingsplan** med konkrete milepæle for gennemførelsen og herunder konkrete forslag til sammenkobling, hvormed målet på 10 %, der er aftalt på EU-plan, kan opfyldes. I det særlige tilfælde, hvor det er relativt vanskeligt at opfylde målet om de 10 %, har Kommissionen kendskab til de mange fremsatte forslag (eksempelvis en ny fase i LitPol Link for de baltiske stater eller sammenkoblingerne mellem Navarra-Bordeaux, Sabiñanigo-Marsillon eller Monzón-Cazaril for Den Iberiske Halvø og Frankrig). I disse tilfælde vil Kommissionen yde de berørte parter bistand og rådgivning med sigte på at optage nye projekter i deres respektive handlingsplaner.

Kommissionen vil nøje overvåge gennemførelsen af disse handlingsplaner. Så vidt muligt vil Kommissionen fremme samordning af de forskellige regionale gruppers arbejdspraksis.

Kommissionen vil også arbejde tæt sammen med det europæiske net af transmissionssystemoperatører for elektricitet (ENTSO-E) for at sikre, at den tiårige netudviklingsplan (TYNDP), som er det eneste instrument, hvormed projekter af fælles interesse udvælges, får udvidet anvendelsesområdet og klart udpeger projekter med henblik på at opfylde sammenkoblingsmålet på 10 %, samtidig med at der foreslås konkrete tiltag, herunder om fornødent muligheden for at supplere TYNDP.

Kommissionen vil hvert år aflægge rapport til Det Europæiske Råd om gennemførelsen af projekter af fælles interesse og fremskridt med hensyn til at opfylde målet på 10 %, hvilket vil udgøre et vigtigt element i den samlede årlige statusopgørelse, der skal indgå i den strategiske ramme for energiunionen. Kommissionen vil sørge for, at arbejdet i de regionale grupper drager fordel af de relevante synergier med EFSI, når den er indstiftet. Kommissionen vil også sætte andre presserende spørgsmål på dagsordenen i de regionale grupper, f.eks. modernisering af nettene.

Allerede i slutningen af 2015 vil Kommissionen desuden indkalde til det første **energiinfrastrukturforum** for at drøfte og finde løsninger på problemer, der er fælles for alle regioner i hele Europa og i givet fald for nabolande.

7. Udsigterne frem til 2030

Som opfølgning på Det Europæiske Råds opfordring i marts 2014 foreslog Kommissionen i maj 2014, at det nugældende mål for sammenkobling af elnettet på 10 % forhøjes til 15 % senest i 2030, samtidig med at der tages hensyn til omkostningsaspekter og handelspotentiale i de berørte regioner. Det Europæiske Råd pålagde i oktober 2014 Kommissionen »regelmæssigt [at] aflægge rapport til Det Europæiske Råd med henblik på at nå målet på 15 % senest i 2030«. Dette mål skal først og fremmest opfyldes ved at færdigetablere projekter af fælles interesse.

EU's energipolitiske mål og energi- og klimamålene for hhv. 2020 og 2030 vil ikke kunne opfyldes uden et fuldt sammenkoblet europæisk elnet med flere sammenkoblinger på tværs af landegrænser, et oplagringspotentiale og intelligente net med henblik på at håndtere efterspørgslen og sikre en pålidelig energiforsyning i et system med en højere andel af variabel vedvarende energi. I den forbindelse får den gradvise opbygning af de paneuropæiske elmotorveje også afgørende betydning. Kommissionen bebudede i januar 2014, at den har til hensigt at overvåge udbredelsen af intelligente net og sammenkoblingskapaciteten mellem medlemsstaterne, hvilket haster mest for de lande, der er længst fra at opfylde det aftalte mål på 10 % af deres installerede produktionskapacitet.

Gennemførelsen af det indre elmarked og især etablering af sammenkoblinger med isolerede elnet, sikring af energiforsyningen for alle forbrugere og en forhøjelse af variable vedvarende energikilders andel af elproduktionen forudsætter en sammenkoblingskapacitet, der overstiger

10 %, og EU's og medlemsstaternes indsats skal baseres på behovet for, at alle medlemsstater når op på mindst 15 % senest i 2030. Samtidig kan forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til geografisk placering og struktur af energimix og forsyninger indebære, at der er behov for at se på hver enkelt land ud fra en grundig vurdering af flaskehalse og hensynet til omkostningerne. De regionale samarbejdsstrukturer danner en værdifuld ramme for at drøfte og nå til enighed om vejen frem. Kommissionen vil også benytte disse former for styrket regionalt samarbejde til at opfylde målet på 15 %.

8. Konklusion

Den Europæiske Union har behov for at bringe sin elsammenkoblingskapacitet op på 10 % senest i 2020 for at skabe en robust energiunion med en fremadskuende klimapolitik. Det står klart, at Europa er nødt til at styrke sin indsats for at imødegå de energi- og klimapolitiske udfordringer.

De lovgivningsmæssige og finansielle rammer, der er indført for nylig, er begyndt at vise resultater. Der er nu behov for, at medlemsstaterne og alle andre aktører viser politisk beslutsomhed for at opfylde målene. Det indebærer en intensivering af arbejdet i de regionale grupper, der er nedsat i henhold til TEN-E-forordningen, samtidig med at Kommissionen fortsat vil iværksætte initiativer for at udbygge det regionale samarbejde.

Det Europæiske Råd tilslutter sig, at der skal opstilles en pålidelig og gennemsigtig styringsstruktur uden unødvendige administrative byrder for at bidrage til at sikre, at EU opfylder sine politiske mål. Dette vil omfatte en strømlining af de nugældende rapporteringskrav.

Kommissionen agter at forelægge en rapport på grundlag af medlemsstaternes rapporter. Denne rapport, som vil udgøre et vigtigt element i den samlede årlige statusopgørelse, der skal indgå i den strategiske ramme for energiunionen, vil indeholde en udtømmende status over alle projekter af fælles interesse. Der afgives henstillinger om fremskyndelse af projekter, og listen over projekter af fælles interesse gøres mere fleksibel, hvis fristen for færdigetablering af en sammenkoblingskapacitet på 10 % ikke opfyldes senest i 2020. Kommissionen vil om nødvendigt foreslå yderligere foranstaltninger for at opfylde dette mål.

Som det fremgår af det velvillige politiske engagement vedrørende Østersøområdet og Den Iberiske Halvø, er støtten på højeste niveau afgørende for at opnå fremskridt med hensyn til disse store projekter.

Bruxelles, den 25.2.2015
COM(2015) 82 final

ANNEXES 1 to 2

BILAG

ENERGIUNIONSPAKKEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**Opfyldelse af elsammenkoblingsmålet på 10 %
Europas elnet gøres klar til 2020**

BILAG 1

Projekter, der er samfinansieret under det europæiske genopretningsprogram for energiområdet (EPR)

- **Estlink 2** er den anden HVDC-sammenkobling mellem Estland og Finland, der øger transmissionskapaciteten mellem de to lande til 1 000 MW.
- **NordBalt** er en ny sammenkobling mellem Sverige og Litauen med en transmissionskapacitet på 700 MW.
- **Sammenkoblingen Østrig-Ungarn** (Wien – Győr) med en kapacitet på 1 100 MVA forbedrede interoperabiliteten mellem det østrigske og ungarske elnet.
- **Sammenkoblingen Spanien-Frankrig** (Sta. Llogaia – Baixas) er en central del af et jordlagt kabel med en kapacitet på 1 400 – 1 800 MW, der krydser Pyrenæerne i en særskilt tunnel.
- **Sammenkoblingen Malta-Italien** (Pembroke – Marina di Ragusa) er et undersøisk HVAC-kabel med en nominel effekt på 250 MVA , som vil bringe det maltesiske elnet ud af isolationen i forhold til resten af Europa.
- **Sammenkoblingen UK-Irland** (Deeside – Meath) er et HVDC-kabel med en kapacitet på 500 MW. Projektet var den første elsammenkobling mellem Irland og Storbritannien.
- Projektet, der omfatter fire luftledninger mellem Tunes og Tavira (**PT**), Tunes og Estói (**PT**), Tavira (**PT**) og Alcoutim (**PT**) samt Ourique og Estói (**PT**), bidrog til opgraderingen og udbygningen af det portugisiske elnet.
- **Styrkelsen af elnettet** mellem Douro-regionen (**PT**) og Aldeadavila ved **den spanske grænse** blev afsluttet i efteråret 2011.

BILAG 2

Projekter af fælles interesse, der forøger kapaciteten i de medlemsstater, som ikke opfylder målet på 10 %

Prioriteret korridor	Projekt af fælles interesse	Projektets ibrugtagningstidspunkt og fase ¹
Den prioriterede korridor: Offshoreelnettet i de nordlige have (»NSOG«)	1.1.1. Sammenkobling mellem Zeebrugge (BE) og Richborough-regionen (UK)	2018 Tilladelsesfasen
	1.2 Projekt af fælles interesse Belgien – to netforberedte offshorehubs, som er tilsluttet den landbaserede koblingsstation i Zeebrugge (BE) med investeringer i et forberedende arbejde, som åbner mulighed for sammenkoblinger med Frankrig og/eller Det Forenede Kongerige i fremtiden ²	2018 Tilladelsesfasen
	1.6 Projekt af fælles interesse: sammenkobling Frankrig – Irland mellem La Martyre (FR) og Great Island eller Knockraha (IE)	2025 Undersøgelsesfasen
	1.7.1. Sammenkobling Frankrig – Det Forenede Kongerige mellem Cotentin (FR) og Exeter-regionen (UK) [p.t. kendt under betegnelsen FAB-projektet]	2022 Undersøgelsesfasen
	1.7.2. Sammenkobling Frankrig – Det Forenede Kongerige mellem Tourbe (FR) og Chilling (UK) [p.t. kendt under betegnelsen IFA2-projektet]	2020 Undersøgelsesfasen
	1.7.3. Sammenkobling Frankrig – Det Forenede Kongerige mellem Coquelles (FR) og Folkestone (UK) [p.t. kendt under betegnelsen ElecLink-projektet]	2016 Anlæg medio 2015
	1.9.1. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Co. Offaly (IE), Pembroke og Pentir (UK)	2019 Tilladelsesfasen
	1.9.2. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Coolkeeragh – Coleraine hubs (IE) og Hunterston station, Islay, Argyll og Location C Offshore Wind Farms (UK)	2020 Undersøgelsesfasen
	1.9.3. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Northern hub, Dublin og Codling Bank (IE) og Trawsfynydd og Pembroke (UK)	2020 Undersøgelsesfasen

¹ Ifølge ENTSO-E's TYNDP for 2014 (i givet fald) eller ifølge oplysninger fra initiativtagerne til projektet til Kommissionen i 2014.

² Projekter angivet i blåt vedrører sammenkoblingsprojekter, der forventes at være afsluttet senest i 2017/18, eller for hvilke en stor del af arbejdet vil være udført senest i 2017; de var berettiget til at søge om støtte under EFSI.

	1.9.4. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Irish midlands og Pembroke (UK)	2017-2020 Undersøgelsesfasen
	1.9.5. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Irish midlands og Alverdiscott, Devon (UK)	2017-2020 Undersøgelsesfasen
	1.9.6. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem den irske kyst og Pembroke (UK)	2017-2020 Undersøgelsesfasen
	Projekt af fælles interesse: sammenkobling Norge – Det Forenede Kongerige	2020 Tilladelsesfasen
	1.11.2. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem det nordvestlige Irland og Midlands (UK)	2017 Tilladelsesfasen
	1.11.4. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Glinsk, Mayo (IE) og Connah's Quay, Deeside (UK)	2018 Tilladelsesfasen
Den prioriterede korridor: Nord-syd i Vesteuropa (»NSI West Electricity«)	2.4 Projekt af fælles interesse: sammenkobling Frankrig – Italien mellem Codrongianos (IT), Lucciana (Korsika, FR) og Suvereto (IT) [p.t. kendt under betegnelsen SA.CO.I.3-projektet]	2022 Undersøgelsesfasen
	2.5.1. Sammenkobling mellem Grande Ile (FR) og Piosasco (IT) [p.t. kendt under betegnelsen Savoie-Piemont-projektet]	2019 Tilladelsesfasen FR Anlægsfasen IT
	2.7 Projekt af fælles interesse: sammenkobling Frankrig – Spanien mellem Aquitaine (FR) og Baskerlandet (ES)	2020 Undersøgelsesfasen
	2.13.1. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Woodland (IE) og Turleenan (UK – Nordirland)	2017 Tilladelsesfasen
	2.13.2. Sammenkobling Irland – Det Forenede Kongerige mellem Srananagh (IE) og Turleenan (UK – Nordirland)	2020-2025 Undersøgelsesfasen
	2.14 Projekt af fælles interesse: sammenkobling Italien – Schweiz mellem Thusis/Sils (CH) og Verderio Inferiore (IT)	2018 Tilladelsesfasen
	2.15.1. Sammenkobling mellem Airolo (CH) og Baggio (IT)	2022
	Projekt af fælles interesse: sammenkobling Portugal – Spanien mellem Vila Fria – Vila do Conde – Recarei (PT) og Beariz – Fontefría (ES)	2016 Tilladelsesfasen

Den prioriterede korridor: Nord-syd elsammenkoblinger i det centrale Øst- og Sydøsteuropa (»NSI East Electricity«):	3.2.1. Sammenkobling mellem Lienz (AT) og Veneto-regionen (IT)	2022 Undersøgelsesfasen
	3.3 Projekt af fælles interesse: Østrig – Italien angående sammenkobling mellem Nauders (AT) og Milano-regionen (IT)	2018 Undersøgelsesfasen
	3.4 Projekt af fælles interesse: Østrig – Italien angående sammenkobling mellem Wurlach (AT) og Somplago (IT)	2017 Tilladelsesfasen
	3.10.1. Sammenkobling mellem Hadera (IL) og Vasilikos (CY)	2018 Undersøgelsesfasen
	3.10.2. Sammenkobling mellem Vasilikos (CY) og Korakia, Kreta (EL)	2022 Undersøgelsesfasen
	3.14.1. Sammenkobling mellem Eisenhüttenstadt (DE) og Plewiska (PL)	2022 Undersøgelsesfasen
	3.15.1. Sammenkobling mellem Vierraden (DE) og Krajnik (PL)	2017 Tilladelsesfasen
	3.19.1. Sammenkobling mellem Villanova (IT) og Lastva (ME)	2017 Bygge- og anlægsvirksomhed
	3.20.1. Sammenkobling mellem West Udine (IT) og Okroglo (SI)	2021 Undersøgelsesfasen
	3.21 Projekt af fælles interesse: sammenkobling Italien – Slovenien mellem Salgareda (IT) og Divača – Bericevo-regionen (SI)	2022 Tilladelsesfasen
	3.22.1. Sammenkobling mellem Resita (RO) og Pancevo (RS)	2017 Tilladelsesfasen
Sammenkobling splan for det baltiske energimarked (»BEMIP elektricitet«):	4.2.1. Sammenkobling mellem Kilingi-Nõmme (EE) og Riga CHP2 koblingsstation (LV)	2020 Tilladelsesfasen
	4.3 Projekt af fælles interesse: synkron sammenkobling af Estland / Letland / Litauen med det kontinentale Europas net	2023-2025 Undersøgelsesfasen
	4.5.1. Litauens del af sammenkoblingen mellem Alytus (LT) og den litauisk/polske grænse	2015 Anlægsfasen